

MATKA BOGA GO CIESZYŃSKA - HISTORIA CUDOWNEGO OBRAZU

Obraz „Matka Boga Go cieszyńska”, nazywany także „Matką Boską z Dziecikiem w ogrodzie mistycznym” związany jest z Go Cieszyńcem i pokoleniami jego mieszkańców od XV w. Znajdujący się w głównym ołtarzu kościoła pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny wizerunek Madonny z Dziecikiem od niepamiętnych czasów otaczany był przez wiernych szczególnym kultem. Dzieło namalowane zostało w latach 1480-1490. Niektórzy historycy sztuki uważają, że jego autorem jest Jan Schyningh. Przypuszczenie to uzasadniają rozbudowany dalszy plan kompozycji i pojęcie niderlandzkiego malowania głębi pejzażu z włoskim wyrobieniem tkaniny, podkreślenie postaci na pierwszym planie. Jest to cecha malarstwa Schyningha i tamtego okresu.

Inna hipoteza mówi, że obraz Madonny z Dziecikiem z kościoła w Go Cieszyńcu, ze względu na zawarte w obrazie elementy podobieństwa malarstwa niderlandzko-flamandzkiego, został namalowany przez twórcę pochodzącego z Niderlandów. Przypuszcza się więc, że dzieło wyszło z kręgu mistrza Diericka (Dirka) Bouts'a, urodzonego ok. roku 1410, działającego głównie w Louvain w Belgii.

Obraz Maryjny, jak nazywa się również to dzieło późnogotyckie z Go Cieszyńca, namalowany jest w technice temperowej na płycie z drewna lipowego. Wymiary: obraz - 103 cm x 79 cm; płyta podobrazia - 110,5 cm x 84,5 cm. Matka Boska z Dziecikiem ukazana jest w ogrodzie zamkniętym ceglany murem zwieczonym blankami. Na kolanach trzymając Dzieciątka, a prawą ręką odwraca stroną otwartej księgi. Dużo powierzchni obrazu wypełniają stylizowane draperie, wzbogacone odmiennymi kolorami podszewek. W dole obrazu przestrzeń wokół rozłożonych tkanin wypełniają jasnozielone role liny rozmieszczone na ciemnym zielonym tle. Tło dla postaci Madonny stanowi kolumna ornamentalna z motywem granatu. Ponad postacią Madonny, symetrycznie do osi obrazu, unoszą się dwie postacie aniołów trzymających ozdobne korony. Na drugim planie, poza murem, rozciąga się daleki powietrzny, biegący w głąb krajobraz przedstawiający z lewej strony miasto, a po prawej zamek.

Kult Matki Bożej Go Cieszyńskiej istnieje od kilku wieków. W spisie inwentarza z roku 1785 zapisanych jest 37 wotów przy obrazie, dwie srebrne korony i jedna sukienka na obraz. Dane te świadczą, że już przeszło dwieście lat temu obraz doznawał czci. Wota świadczą o łaskach otrzymywanych za pomoc Matki Bożej Go Cieszyńskiej. Ksiądz kanonik Feliks Dietrich, od 1967 roku kustosz Sanktuarium Maryjnego w Go Cieszyńcu, mówi: „Od niepamiętnych lat obraz doznaje czci nie tylko w parafii, ale i w okolicy. O pozyskiwaniu łask i wysłuchaniu próśb świadczą wota: krukwie, korale, korona i sukienka. Tradycja przekazała, że od niepamiętnych czasów parafianie i pielgrzymi wypraszały łaski u Boga za wstawiennictwem Matki Bożej Go Cieszyńskiej. Parafianie pamiętaj, że przed wojną w prezbiterium wisały dwie kule, jako wota zostawione po cudownym uzdrowieniu. Przy rozbiorze kościoła i budowie nowego, kule zginęły. Z okazji odpustów pędni przybywali do Go Cieszyńca na dwa dni przed uroczystością. Sto metrów od kościoła pielgrzymi klękali i na klęczkach szli przed Cudowny Obraz Matki Bożej. Po wojnie pielgrzymki były zakazane, pędni przybywali jednak indywidualnie. Dopiero po roku 1956 i 1980 ludzie mogli swobodnie udawać się do miejsc cudownych. Odwiedzając Go Cieszyńskie Sanktuarium pielgrzymki autokarowe zwiedzają ce sanktuarium Maryjne, jak i osoby prywatne, indywidualnie i w grupach. Ma to miejsce szczególnie w miesiącach letnich. W Sanktuarium śpiewa się Godzinki o NMP przed mszami i pieśnią „Bogurodzica”.

**Matka Bo a Go cieszy ska jest patronk parafii. Odpusty przypadaj w wi ta
Nawiedzenia Naj wi tszej Marii Panny (31 maja)
i Narodzenia Naj wi tszej Marii Panny (8 wrze nia).**

Struktura ko ciola parafialnego w Go cieszy nie była wielokrotnie niszczona i odbudowywana na nowo, co powodowało brak jednolitych, ustabilizowanych warunków niezbdnych dla prawidłowego przechowywania słynnego cudami wizerunku. W rezultacie dotrwały do lat 30-tych XX wieku obraz był już w stanie daleko posuniętego destruktu. Przed majem odbyła się w Warszawie, w 1935 roku, wielka wystawa Polskiej Sztuki Gotyckiej, obraz przewieziono do Kurii Diecezjalnej w Gnieźnie i powierzono do konserwacji Stanisławowi Smoguleckiemu. Jego dyletancka interwencja polegająca na przeniesieniu malowidła na nowe podłoże i przemalowaniu wizerunku maryjnego spowodowała nieodwracalne zmiany w strukturze obrazu i była powodem postępującej dezintegracji dzieła. Smogulecki umniejszył również walory artystyczne dzieła próbując przy swej nieudolnej rekonstrukcji poprawiać autora.

W 1960 r. obraz został poddany ponownej konserwacji, tym razem fachowej i gruntownej, którą wykonali Ewa i Jerzy Wolscy z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zdjęto nałożone farby i obraz wrócił do pierwotnej postaci. Dnia 26 maja 1960 roku obraz został uroczysto wprowadzony do kościoła przez Jego Ekscelencję Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski. Niesprzyjające warunki termiczne panujące w nowym kościele spowodowały punktowe odwarstwienie farby. W 1973 roku kolejną konserwację przeprowadziła Teresa ukowska w Krakowie.

W wydanym przed 1990 rokiem albumie „Polskie Madonny” znalazła się również „Matka Boska z Dzieci tkiem w ogrodzie mistycznym”. Możliwe przypuszcza się, że trafił on także do osób, które popełniły w tokradztwo, wdzierając się do wiatyn i kradnąc bezcenne dzieło w nocy z 14 na 15 kwietnia 1992 r. Ten barbarzyński czyn wstrząsnął wiernymi nie tylko w parafii gocieszyńskiej. Pojawił się nie tylko smutek, ale i gniew. Mówiono, że to nieprawdopodobne, trudne do uwierzenia. Zwłaszcza, że ten wspaniały wizerunek Madonny z Dzieci tkiem - Go cieszyńskiej Pani, przetrwał lata zaboru pruskiego i drugiej wojny światowej, a kiedy nastał pokój i powstała III Rzeczpospolita, znaleźli się złoczyńcy, którzy zlekceważyli siódme przykazanie Boga i to w stosunku do Domu Boga.

W obramowanie w ołtarzu wstawiono Chrystusa Frasobliwego. Postać Pana Jezusa jest bardzo wymowna. Pełna z troskaniem, zamyślenia, wywołująca refleksję nad człowieczeństwem. Od następnego dnia po kradzieży, w czasie nabożeństw i mszy wierni wraz ze swoim duszpasterzem modlili się w intencji odnalezienia obrazu Matki Bożej Go cieszyńskiej i jego powrotu do kościoła w Go cieszyźnie. Ksiądz proboszcz Feliks Dietrich stale zachęcał parafian do modlitwy i głębszej wiary. Sam nigdy nie wątpił, że obraz się odnajdzie, że modlitwy zostaną wysłuchane przez Pana Boga. W pierwszym tygodniu adwentu 1992 r. wprowadzono w parafii Nowennę nieustającą do Najświętszej Marii Panny. Wśród parafian zostały rozprowadzone także i oprawione zdjęcia obrazu. W ten sposób Madonna Go cieszyńska zamieszkała w bardzo wielu rodzinach, zajęła należne jej miejsce i stała się jeszcze bliższa nie tylko parafianom.

Po pewnym czasie rozważono wykonanie zdjęcia formatu obrazu, jak również namalowania kopii obrazu. Do realizacji tych planów jednak nigdy nie przystąpiono, obawiając się, iż mogłoby to oznaczać stratę nadziei na jego odnalezienie. Parafia trwała wciąż w modlitwie prosząc, by Matka Boża w swoim gościny skierowanym wizerunku do niej powróciła. W ten sposób modlitwą wspierano policję, która nieprzerwanie prowadziła poszukiwania i była na tropie. W lipcu 1994 r. do akcji włączył się Interpol. Dopiero po sześciu latach modlitw, nadziei i wiary, a także niepokoju

i troski, pojawiła się szansa na odnalezienie obrazu. W styczniu 1998 r. UOP raz jeszcze przeprowadził czynności w Gościny, a 8 kwietnia przekazał informację, że sprawcy jest nadzieja odzyskania obrazu. Trzy miesiące – 18 lipca 1998 r. o godz. 15:30 radio podało wiadomość, którą o godz. 16:00 potwierdziła telewizja, że policja wrocławska odzyskała Cudowny Obraz Matki Bożej Gościny. Radość była ogromna, a łom szczucia nie było końca. Ksiądz kanonik Feliks Dietrich mówi: „Dziś kowaliśmy Bogu i Matce Najświętszej w nabożeństwie niedzielnym 26 lipca. Odtąd przez 6 lat w Nowennie Nieustającej dziękujemy Bogu i Matce Najświętszej za odnaleziony Cudowny Obraz”.

Sześć lat po kradzieży, przechowywany w skrajnie niekorzystnych warunkach, obraz był w bardzo złym stanie i wymagał natychmiastowej specjalistycznej interwencji. Odrywały się fragmenty warstw malarskich od podłoża, powstały liczne pęknięcia. W dniu 5 października 1999 roku brygada antyterrorystyczna przewiozła obraz do pracowni konserwatorskiej Ewy i Jerzego Wolskich w Łodzi. Prace zakończono w listopadzie 2002 roku, a w dniu 12 listopada tego roku obraz przekazano do tymczasowego depozytu w skarbcu na Jasnej Górze w Częstochowie. Tymczasem parafia rozważała nawet zakup kopii obrazu, bo tak namalował kilka lat wcześniej artysta z Torunia. Została jednak przewidziana przez władze jako dar dla Ojca św. Jana Pawła II w czasie jego wizyty w ojczyźnie w czerwcu 1999 roku. W dniu 16 czerwca 1999 r. w Bazylice Mariackiej w Krakowie przedstawiciele Policji, na czele z komendantem głównym nadinspektorem Janem Michniewiczym czyli papieżowi Janowi Pawłowi II dar od polskich policjantów, którym była kopia obrazu „Madonna z Dzieciątkiem w ogrodzie mistycznym”. Ofiarowanie tego dzieła miało symbolizować trud i owoce pracy policjantów. Jan Paweł II nie wszystkie dary zabierał ze sobą, jednak obraz przyjął z wielką radością i zawiózł do Stolicy Piotrowej. Dla parafii w Gościny to wielki zaszczyt.

W głównym ołtarzu w gościny kościele umieszczona została, jeszcze przed Wielkanocą w 2000 roku, dawna, znana od setek lat, kopia Cudownego Obrazu Matki Bożej. Wizerunek Madonny z Dzieciątkiem w metalicznej sukience na bordowym tle. Widoczne jest Dzieciątko na lewym kolanie Matki Bożej, psalterz na kolanach, po jej prawej stronie oparta na nim ręką. Nad głową złota korona, wokół sukienki i korony 12 gwiazd. Ksiądz kanonik Feliks Dietrich mówi: „Kopia Cudownego Obrazu Matki Bożej Gościny istnieje najprawdopodobniej od momentu umieszczenia Cudownego Obrazu w ołtarzu głównym. Współistniała z Cudownym Obrazem stanowiąc jego zastronę. Cudowny Obraz odsłaniany był na wieść, uroczystości i niedziele. Tak więc kopia obrazu odbiera cześć od niepamiętnych czasów i otoczona jest serdeczną modlitwą. Na rozpoczęcie uroczystości Wielkiego Jubileuszu 2000-lecia przyjął na wieść Zbawiciela, kopia Cudownego Obrazu wróciła na swoje dawne miejsce, by odbierać cześć i pośredniczyć w modlitwach do Boga w Trójcy Jedynego.

**31 MAJA 2000 ROKU ARCYBISKUP METROPOLITA GNIENIŃSKI HENRYK JÓZEF MUSZYŃSKI
USTANOWIŁ REGIONALNE SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ GOŚCINY SKIEJ.**

Aby Cudowny Obraz mógł ponownie widnieć w głównym ołtarzu Sanktuarium, należało spełnić odpowiednie wymagania, które określił generalny konserwator. Już w 2002 r. zało ona została sygnalizacja alarmowa. Zainstalowano także sygnalizację przeciwpożarową i zbudowano podziemne kasetki kule i ognioodporne.

Obraz jest automatycznie zasłaniany i odsłaniany. Każdemu odsłonięciu obrazu towarzyszy śpiewki nagranej przez Janowiecką Orkiestrę Dętą "Intrydy do M.B. Go ciesz się" autorem której jest kapelmistrz Wacław Cholewicki.

W uroczystość odpustów ku czci Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny dnia 29 maja 2005 roku Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Metropolita Gnieźnieński Henryk Muszyński, w asyście Ksiądz Biskupów Bogdana Wojtusia i Wojciecha Polaka, odprawił uroczystą sumę odpustów, w czasie której odsłonił Cudowny Obraz Matki Bożej Go ciesz się.

Modlitwa do Matki Bożej Go ciesz się

Najukochańsza!

W tym cudownym

Wizerunku Matko Go ciesz się.

Przychodzimy do Ciebie z ufnością,

Klęcząc pokornie u Twoich stóp.

Błagamy Ciebie!

By wyjednać u Syna Twego

Odpuszczenia grzechów naszych.

W tym miejscu wybranym przez

Ciebie Zdziałała tyle cudów,

Strapionym łzy otarła,

Zbolałe serca otoczyła pociechą

Sama cierpiąc przez długie lata,

Powróciła do nas!

Nie opuściła nas w naszej niedoli

Najlepsza i pełna Miłosierdzia

Matko Go ciesz się!

Napełnij nas moc Ducha Świętego,

Spraw byśmy coraz głębiej byli Tobą,

Dodaj nam siły i wytrwałości, mocy i łaski,

Abyśmy naszą modlitwą, pracą

I codziennym życiem

Byli coraz bliżej Syna Twego

A naszego Pana Jezusa Chrystusa

Matko Przenajświętsza miej zawsze

Nas i wszystkich pielgrzymów w Swojej opiece

Módl się za nami, Którzy się do Ciebie uciekamy!
